

Uniwersytet
Ekonomiczny
w Katowicach

Prof. dr hab. Aldona Frączkiewicz-Wronka, prof. zw. w UE
Kierownik Katedry
Zarządzania Publicznego i Nauk Społecznych

Katowice 20.12.2023

Recenzja

osiągnięć naukowych i aktywności naukowej **dr Ewy Jadwigi Lipińskiej** w postępowaniu o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości prowadzonym przez Radę Naukową Dyscypliny Nauki o Zarządzaniu i Jakości Politechniki Rzeszowskiej

1. Wstęp

Podstawą formalną recenzji jest Uchwała Rady Naukowej Dyscypliny Nauki o Zarządzaniu i Jakości Politechniki Rzeszowskiej im. Ignacego Łukasiewicza z dnia 13 marca 2023 roku w sprawie wyrażenia zgody na przeprowadzenie postępowania habilitacyjnego dr Ewy Jadwigi Lipińskiej oraz Uchwała Rady Naukowej Dyscypliny Nauki o Zarządzaniu i Jakości Politechniki Rzeszowskiej im. Ignacego Łukasiewicza z dnia 11 lipca 2023 roku w sprawie powołania komisji habilitacyjnej w postępowaniu w sprawie nadania dr inż. Ewie Jadwidze Lipińskiej stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości. Informacja o powołaniu mnie przez Radę Naukową Dyscypliny Nauki o Zarządzaniu i Jakości Politechniki Rzeszowskiej im. Ignacego Łukasiewicza na recenzenta w postępowaniu dr Ewy Jadwigi Lipińskiej w sprawie nadania jej stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych, w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości wraz z uchwałą została przekazana tradycyjną pocztą do Kancelarii Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach w dniu 29.07.2023r. i zostały odebrane przeze mnie po zakończeniu urlopu wypoczynkowego¹. Pismo informujące mnie o powołanie mojej osoby w skład Komisji Habilitacyjnej podpisała w dniu 24 lipca 2023 roku dr hab. Krystyna Kmiotek, prof. PR, Przewodnicząca Rady Dyscypliny Nauki o Zarządzaniu i Jakości Politechniki Rzeszowskiej im. Ignacego Łukasiewicza.

Merytoryczną podstawę recenzji stanowi dokumentacja dorobku naukowego, dydaktycznego i organizacyjnego Kandydatki do stopnia doktora habilitowanego zawierająca;

- wniosek przewodni,

¹ Recenzent przebywał na urlopie wypoczynkowym w dniach 17.07 do 22.09.2023 roku. Z uwagi na fakt, że w okresie czerwiec-lipiec 2023 w poczcie adresowanej na mój nazwisko znalazła się ponad standardowa liczba wniosków recenzyjnych, opinie były przygotowywane sukcesywnie i stąd opóźnienie.

- dane wnioskodawcy,
- kopię dokumentu potwierdzającego nadanie stopnia doktora nauk technicznych (2006r.) w zakresie inżynierii środowiska nadany przez Wydział Geodezji Górniczej i Inżynierii Środowiskowej Akademii Górniczo-Hutniczej im. Stanisława Staszica w Krakowie
- kopię dokumentu potwierdzającego odmowę nadania stopnia doktora habilitowanego w zakresie inżynierii środowiska na podstawie uchwały nr 114/2015 wydanej przez Wydział Geodezji Górniczej i Inżynierii Środowiskowej Akademii Górniczo-Hutniczej im. Stanisława Staszica w Krakowie
- autoreferat,
- główne osiągnięcie naukowe w postaci monografii autorskiej pt. *„Zarys teorii państwa jako organizacji bezpiecznej ekologicznie w badaniach empirycznych. Oficyna Wydawnicza Politechniki Rzeszowskiej Rzeszów 2022*
- wykaz osiągnięć naukowych albo artystycznych, stanowiących znaczny wkład w rozwój dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości przygotowany w następującej strukturze:
 - Część A. Okres przed uzyskaniem stopnia doktora w 2006 r., w tym Dorobek przed uzyskaniem stopnia doktora nauk; Wykaz opublikowanych artykułów w czasopismach naukowych; Wykaz wystąpień na krajowych lub międzynarodowych konferencjach naukowych lub artystycznych, z wyszczególnieniem przedstawionych wykładów na zaproszenie i wykładów plenarnych; Wykaz wykonanych ekspertyz lub innych opracowań wykonanych na zamówienie instytucji publicznych lub przedsiębiorców
 - Część B. Okres pomiędzy uzyskaniem stopnia doktora w 2006 r. a uzyskaniem (raczej złożeniem wniosku o nadanie) stopnia doktora habilitowanego, tym Wykaz opublikowanych monografii naukowych; Wykaz opublikowanych rozdziałów w monografiach naukowych; Wykaz członkostwa w redakcjach naukowych monografii; Wykaz opublikowanych artykułów w czasopismach naukowych; Wykaz osiągnięć projektowych, konstrukcyjnych, technologicznych; Wykaz publicznych realizacji dzieł artystycznych; Wykaz wystąpień na krajowych lub międzynarodowych konferencjach naukowych lub artystycznych; Wykaz udziału w komitetach organizacyjnych i naukowych konferencji krajowych lub międzynarodowych, z podaniem pełnionej funkcji; Wykaz uczestnictwa w pracach zespołów badawczych realizujących projekty finansowane w drodze konkursów krajowych lub zagranicznych, z podziałem na projekty zrealizowane i będące w toku realizacji, oraz z uwzględnieniem informacji o pełnionej funkcji w ramach prac zespołów; Wykaz członkostwa w międzynarodowych lub krajowych organizacjach i towarzystwach naukowych wraz z informacją o pełnionych funkcjach; Wykaz staży w instytucjach naukowych lub artystycznych, w tym zagranicznych, z podaniem miejsca, terminu, czasu trwania stażu i jego charakteru; Wykaz członkostwa w komitetach redakcyjnych i radach naukowych czasopism wraz z informacją o pełnionych funkcjach (np. redaktora naczelnego, przewodniczącego rady naukowej, itp.); Wykaz recenzowanych prac naukowych lub artystycznych, w szczególności publikowanych w czasopismach międzynarodowych; Wykaz

uczestnictwa w programach europejskich lub innych programach międzynarodowych Wykaz udziału w zespołach badawczych; Wykaz uczestnictwa w zespołach oceniających wnioski o finansowanie badań, wnioski o przyznanie nagród naukowych, wnioski w innych konkursach mających charakter naukowy lub dydaktyczny.

- Następnie Wnioskodawczyni zamieściła informacje na temat współpracy z otoczeniem społecznym i gospodarczym oraz dane naukometryczne.

Po zapoznaniu się z zawartością przesłanej dokumentacji stwierdzam, iż jest ona zgodna z wymogami ustawowymi i wytycznymi RDN oraz umożliwia zapoznanie się z ilościowym wykazem dorobku wskazanego przez dr inż. Ewę Jadwigę Lipińską oraz monografią wskazaną jako osiągnięcie badawcze w zakresie nauk o zarządzaniu i jakości.

Recenzent chcąc sobie wyrobić całościowe zdanie o znaczeniu dorobku Wnioskodawczyni w odniesieniu do wzbogacenia przez nią domeny nauk o zarządzaniu i jakości - wobec braku kserokopii lub pdf-ów na pendrivie artykułów przedłożonej dokumentacji – zapoznał się z niektórymi publikacjami wykorzystując do tego zasoby Internetu.

W ocenie dorobku uwzględniono kryteria wynikające z Ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2021 r., poz. 478 z późn. zm.). Stosowanie do zapisów w art. 219 niniejszej Ustawy:

Stopień doktora habilitowanego nadaje się osobie, która:

- 1) *posiada stopień doktora;*
- 2) *posiada w dorobku osiągnięcia naukowe albo artystyczne, stanowiące znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny, w tym co najmniej:*
 - a) *1 monografię naukową wydaną przez wydawnictwo, które w roku opublikowania monografii w ostatecznej formie było ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. a, lub*
 - b) *1 cykl powiązanych tematycznie artykułów naukowych opublikowanych w czasopismach naukowych lub w recenzowanych materiałach z konferencji międzynarodowych, które w roku opublikowania artykułu w ostatecznej formie były ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. b, lub*
 - c) *1 zrealizowane oryginalne osiągnięcie projektowe, konstrukcyjne, technologiczne lub artystyczne;*
- 3) *wykazuje się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej.*
 - 2) *Osiągnięcie, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, może stanowić część pracy zbiorowej, jeżeli opracowanie wydzielonego zagadnienia jest indywidualnym wkładem osoby ubiegającej się o stopień doktora habilitowanego.[...].*

Biorąc pod uwagę wskazane powyżej wytyczne w recenzji skoncentrowano się na ocenie następujących wymaganych ustawowo elementów dorobku naukowego dr inż. Ewy Jadwigi Lipińskiej:

- a) uzyskanie stopnia doktora;

- b) osiągnięcia naukowe, wskazane przez Kandydatkę, zgodnie z art. 219, ust. 1 p. 2 lit. b Ustawy;
- c) aktywność naukowa realizowana w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej.

Dorobek naukowy dr inż. Ewy Jadwigi Lipińskiej recenzent ocenił pod względem Jej wkładu w rozwój dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości, w szczególności obszaru badawczego który jest poświęcony wybranym aspektom teoretycznym i praktycznym obecnym w domenie zarządzania publicznego a wskazanym słowami Wnioskodawczymi jako (...) *opisania i wypełnienia luki w stanie wiedzy o bezpieczeństwie ekologicznym państwa i mechanizmach zmian strukturalnych, własności fizycznych i biologicznych oraz użytkowych miast i ich regionów (...)*.

Zgodnie ze stwierdzeniem Wnioskodawczyni rozważania zaprezentowane w monografii (...) *dotyczą sześciu subdyscyplin (zainteresowań naukowych): zarządzania innowacjami, zarządzania publicznego, zarządzania administracyjnego, zarządzania strategicznego, zarządzania operacyjnego i zarządzania jakością. Możliwości łączenia tych sześciu subdyscyplin oznaczają kompleksowe (holistyczne) przedstawienie problematyki zarządzania (...)*.

2. Przebieg kariery naukowej

Ustawowym kryterium do uzyskania stopnia naukowego doktora habilitowanego jest posiadanie przez Kandydatkę stopnia doktora.

Ścieżka profesjonalnego rozwoju dr inż. Ewy Jadwigi Lipińskiej rozpoczyna się od uzyskania w 1998 roku tytułu inżyniera nadanego przez Akademię Górniczo-Hutniczą im. Stanisława Staszica w Krakowie; Kierunek: Górnictwo i Geologia, specjalność *Gazownictwo ziemne*). Praca inżynierska nosiła tytuł *Analiza zmian objętości porowej w podziemnym magazynowaniu gazu na przykładzie PMG*.

Następnie w 2000 roku Kandydatka uzyskała tytuł magistra nadany przez Wydział Wiertnictwa, Nafty i Gazu w Akademii Górniczo-Hutniczej im. Stanisława Staszica w Krakowie; Kierunek: Górnictwo i Geologia, specjalność *Ochrona środowiska w gospodarce*. Praca magisterska nosiła tytuł *Koncepcja przemysłowego składowania odpadów komunalnych z uwzględnieniem produkcji biogazu w regionie krośnieńskim województwa podkarpackiego*.

W 2006 roku Kandydatka uzyskała stopień naukowy doktora nauk technicznych w dyscyplinie inżynieria środowiska nadany uchwałą Rady Wydziału Geodezji Górniczej i Inżynierii Środowiska w Akademii Górniczo-Hutniczej im. Stanisława Staszica w Krakowie. Promotorem pracy doktorskiej pt. *Gospodarka odpadami w gminie w świetle standardów europejskich* był prof. dr hab. Maciej Mazurkiewicz a recenzentami prof. dr hab. inż. Krystyna Czaplicka-Kolarz oraz prof. dr hab. inż. Marian Mazur

W 2000 roku Kandydatka ukończyła także trzy semestralne studia podyplomowe *Zarządzanie i przedsiębiorczość* prowadzone w ramach Kolegium Zarządzania Akademii Ekonomicznej w Katowicach.

W roku 2015 Kandydatka podjęła nieuwieńczoną sukcesem próbę uzyskania stopnia doktora habilitowanego. Postępowanie było prowadzone przez Radę Wydziału Geodezji Górniczej i Inżynierii Środowiska Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie i dotyczyło ubiegania się o stopień doktora habilitowanego nauk technicznych w dyscyplinie inżynieria środowiska.

Rozwój zawodowy Kandydatki obejmował zatrudnienie w uczelniach wyższych, w tym w latach 2001-2016 na stanowisku asystenta, wykładowcy, następnie starszego wykładowcy w Zakładzie Inżynierii Środowiska Instytutu Politechnicznego Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Stanisława oraz od roku 2017 do nadal na stanowisku adiunkta w Katedrze Przedsiębiorczości, Zarządzania i Ekoinnowacyjności Wydziału Zarządzania Politechniki Rzeszowskiej im. Ignacego Łukasiewicza w Rzeszowie. Kandydatka podejmowała także obowiązki dydaktyczne w takich uczelniach jak Wyższa Szkoła Inżynieryjno-Ekonomiczna z siedzibą w Rzeszowie i Państwowa Wyższa Szkoła Wschodnioeuropejska w Przemysłu oraz Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Krośnie

Oceniając osiągnięte etapy rozwoju naukowy Kandydatki recenzent stwierdza, że Kandydatka spełnienia pierwszy ustawowy warunek niezbędny dla uzyskania stopnia doktora habilitowanego, a mianowicie posiadanie stopnia naukowego doktora. Zaprezentowana ścieżka profesjonalnego wykształcenia jak również uzyskiwane tytuły i stopnie oraz złożony bez sukcesu wnioski o nadanie stopnia doktora habilitowanego dotyczyły **jednakowoż** nauk technicznych i taki też dorobek (z punktu widzenia jego treściowej zawartości) przedstawiała kandydatka do oceny gremium naukowemu skupionemu w murach Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie na Wydziale Geodezji Górniczej i Inżynierii Środowiska i w opinii recenzenta również w obecnym wniosku o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dyscyplinie nauk o zarządzaniu i jakości.

3. Najważniejsze osiągnięcia naukowe

Następnym ustawowym kryterium do uzyskania stopnia naukowego doktora habilitowanego są osiągnięcia naukowe, które są oryginalne i wnoszą znaczny wkład w rozwój danej dyscypliny naukowej, w tym przypadku nauk o zarządzaniu i jakości. Podstawą prawną jest wskazany powyżej art.219 ust.1 pkt.2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2020 r. poz. 85 z późn. zm.).

3.1. Monografia „Zarys teorii państwa jako organizacji bezpiecznej ekologicznie w badaniach empirycznych”

Jako osiągnięcie naukowe, stanowiące znaczny wkład w rozwój dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości, dr inż. Ewa Jadwiga Malinowska wskazała monografię naukową

„Zarys teorii państwa jako organizacji bezpiecznej ekologicznie w badaniach empirycznych” opublikowaną przez Oficynę Wydawniczą Politechniki Rzeszowskiej Rzeszów 2022 ISBN 978-83-7934-598-4, s. 525.

Uznana zasadą jest to, że przedstawiana we wniosku monografia stanowiąca podstawę do ubiegania się o nadanie stopnia doktora habilitowanego jest recenzowana przez osoby mające tytuły i/lub stopnie w dyscyplinie, w której procedowane jest postępowanie awansowe. Taka praktyka pozwala - już na etapie wstępnego formułowania zamierzenia związanego z intencją przedłożenia wniosku awansowego - potencjalnie wprowadzić korekty do przygotowywanego manuskryptu tak, żeby czynione dokonania poznawcze były zgodne z metodologią i metodyką konkretnej dyscypliny naukowej.

Recenzentami przedłożonej, jako osiągnięcie naukowe, monografii dr inż. Ewy Jadwigi Lipińskiej pt. „Zarys teorii państwa jako organizacji bezpiecznej ekologicznie w badaniach

empirycznych” są osoby, których dokonania naukowe nie są związane z naukami o zarządzaniu i jakości.

Prof. dr hab. inż. Andrzej Wiesław Jasiński, ukończone studia w zakresie geologii - Uniwersytet Wrocławski oraz chemii - Politechnika Wroclawska. Tytuł naukowy profesora nauki o Ziemi, specjalności geochemia, geologia inżynierska, górnictwo, metalurgia ziem rzadkich, mineralogia, ochrona środowiska, technologia nafty i węgla. Dyscypliny według KBN metalurgia. Informacja na podstawie: https://nauka-polska.pl/#/profile/scientist?id=23985&_k=yxdgb2 oraz <https://recenzenci.opi.org.pl/sssr-web/site/people-details?personId=dbfb685f7482a76b>

Dr hab. Ewa Malinowska, prof. UŁ, dziedzina nauki humanistyczne, dyscyplina socjologia, specjalność socjologia zmian społecznych, Dyscypliny według KBN socjologia. Informacje poniżej na podstawie: https://nauka-polska.pl/#/profile/scientist?id=57501&_k=kakalx

Recenzent pozwoli sobie zauważyć, że podstawą dyskursu naukowego, prowadzonego w danym obszarze wiedzy, jest stosowanie metajęzyka, umożliwiającego intersubiektywną komunikowalność, zatem rozważania naukowe powinny charakteryzować się doprecyzowanym aparatem pojęciowym (pisał o tym m.in. T. Kotarbiński w *Traktacie o dobrej robocie* (w wydaniu z 1982 roku znajdujemy te kwestie m.in. na s. 19-22), oraz powinny uwzględniać dotychczasowy dorobek innych autorów (nawet, gdy dana praca stanowi rewolucję naukową /w rozumieniu Thomasa Kuhna/, a nie jest wynikiem ewolucji poglądów). Temu ostatniemu wymogowi służą coraz bardziej doskonale metody doboru takiej literatury – np. metodyka systematycznego przeglądu literatury. Ten katalog uwarunkowań nie wyczerpuje całego kanonu pracy naukowej – pomijam tu kwestie rygoru metodologicznego, formułowania i wartościowania problemów naukowych, oryginalności w badaniach naukowych czy inne. Recenzentami spoza dyscypliny oczywiście mogą być badacze działający w innych dyscyplinach, ale wtedy recenzowana monografia będzie miała walor pracy popularno-naukowej, może nawet wnoszącej wiele nowych i ciekawych punktów widzenia, ale na pewno trudno będzie klarownie i zgodnie ze sztuką oceniać warsztat metodyczny w konkretnej dyscyplinie recenzentom działającym w innych dyscyplinach a nawet dziedzinach zupełnie nie pokrewnych.

Przedłożona monografia składa się z przedmowy, wstępu, dwóch wyodrębnionych części, zakończenia, biografii oraz spisu rycin i tablic, załączników zawierających wzór listu intencyjnego oraz ankiety badawczej i streszczeń przygotowanych w języku polskim i angielskim. Na część I zatytułowaną Ujęcie teoretyczne: Wieloaspektowe rozważania o rozwoju państwa składa się 6 rozdziałów o następujących tytułach: rozdział 2 Aksjologia niepewności dokąd zmierzają miasta; rozdział 3 Aksjologia niepewności bezpieczeństwa ekologicznego, rozdział 4 Aksjologia niepewności odpowiedzialności społecznej, rozdział 5 Aksjologia niepewności zrównoważonego rozwoju, rozdział 6 Aksjologia niepewności zarządzania środowiskowego, rozdział 7 Ujęcie syntetyzujące. Na część II składają się rozdziały zatytułowane następująco: rozdział 8 Polityka rozwoju ośrodków regionalnych Polski, rozdział 9 Struktura Strategii rozwoju ośrodków regionalnych Polski, rozdział 10 Przesłanki rozwoju ośrodków regionalnych Polski oraz rozdział 11 Katalog elementów struktury strategii rozwoju miast regionalnych Polski.

Całość rozprawy liczy 525 strony, przy czym główna część opracowania to 466 strony. Bibliografia (nienumerowana) obejmuje 967 pozycji odnoszących się do literatury

przedmiotu, źródeł pozyskanych ze stron internetowych BIP, norm ISO i innych. Odrębnie wskazano 36 pozycji zaklasyfikowanych jako Prawodawstwo. W znaczącej większości powołane pozycje to opracowania angielskojęzyczne.

Dokonując ogólnej oceny wskazanego osiągnięcia naukowego skupiono się na charakterystyce problemu naukowego, tytule rozprawy, eksplorowanym celu pracy, podstawach teoretycznych wskazanych jako należących do nauk o zarządzaniu i jakości (w tym konkretnym przypadku raczej zarządzania publicznego, albowiem obiektem badań jest sektor publiczny, a w zasadzie państwo i jego instytucje), podstawowych założeniach zaplanowanego procesu badawczego, doborze metod badawczych oraz podstaw wniosku i struktury pracy a także jej aparatu pojęciowego. Autorka monografii przedstawia w treści wstępu podstawy definicyjne wykorzystanych w procesie badawczym pojęć, odwołując się do nieco kontrowersyjnego założenia, z którym trudno się zgodzić a poczynionego przez Z. Rykła (2006) słowami „definicje niekiedy próbują porządkować wiedzę, rzadko natomiast cokolwiek wyjaśniają. Przedmiot dyscyplin naukowych wyznacza praktyka społeczna, a nie definicje”. Podążając za wskazanym badaczem Autorka monografii wskazała, że (...) *podstawy postępowania habilitacyjnego, dotyczą sześciu subdyscyplin (zainteresowań naukowych): zarządzania innowacjami, zarządzania publicznego, zarządzania administracyjnego, zarządzania strategicznego, zarządzania operacyjnego i zarządzania jakością. Możliwości łączenia tych sześciu subdyscyplin oznaczają kompleksowe (holistyczne) przedstawienie problematyki zarządzania. Wyodrębniając te subdyscypliny, autorka kierowała się potrzebami życia społecznego i gospodarczego oraz dotychczasowym rozwojem nauk o zarządzaniu, a również ich prawdopodobnym rozwojem w przyszłości. Szczególną uwagę autorka zwróciła na fakt, że w naukach o zarządzaniu nie jest możliwe wyodrębnienie subdyscyplin według jednego kryterium (...)*. Recenzent pozwolił sobie jednak nie zgodzić z takim postmodernistycznym widzeniem nauki cechującej się rozmytymi granicami teoretycznymi i brakiem rygorów metodologicznych.

Biorąc pod uwagę tytuł pracy oczekujemy odniesienia się do teorii państwa, a szczególnie jego postaci organizacji bezpiecznej z przymiotnikiem ekologicznie. Recenzent Wskazana w tytule teoria państwa to głównie obszar poszukiwań w dziedzinie nauk humanistycznych w dyscyplinie filozofii a w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauk o polityce i administracji, nauk o ekonomii i finansach, jak też od momentu zintensyfikowania rozważań prowadzących do poznania reguł i rutyn zarządzania publicznego w naukach o zarządzaniu i jakości. Ogólne wrażenie po przeczytaniu pracy to ogrom niezwykle ciekawych informacji faktograficznych odnoszących się głównie do aspektów gospodarowania dobrami publicznymi przez miasta i państwo, w celu uzyskania bezpieczeństwa ekologicznego. Jak wskazuje Autorka opracowania s. 25 (w pisowni oryginału) „*pomysł jest realizowany w oparciu się na rozwoju miast jako organizacji bezpiecznych ekologicznie*”. Wydaje się, że przedstawione zamierzenie badawcze wynika ze słabo ustrukturyzowanej wiedzy na temat teorii dominujących i opisywanych w naukach o zarządzaniu i jakości co doprowadziło do bardzo eklektycznie wybieranych podstaw metodologicznych prowadzonego wywodu i częstego sięgania po *operandum* typowe raczej dla ekonomii niż zarządzania. Rola państwa jako podmiotu tworzącego reguły życia społeczno-gospodarczego zaistniała jako przedmiot sporów w ekonomii w latach trzydziestych XX wieku. Przy czym należy podkreślić, że o obecnie szczególnie często

podejmowanych poszukiwaniach na gruncie ekonomii zdecydowało rosnące w drugiej połowie XX wieku zainteresowanie Nową Ekonomią Instytucjonalną. W łonie NEI zaczęto rozpatrywać instytucje jako wytwory życia społecznego które regulują zachowanie ludzi w sposób względnie trwałe i systematyczny. Dzięki działaniom instytucji życie ludzkie i podmiotów które w nim instytucjonalnie uczestniczą może zostać uporządkowane. Poszukiwania poznawcze nasiliły się wtedy kiedy zaczęto mówić o pozytywnych i negatywnych skutkach globalizacji, szczególnie po powstaniu instytucji, które narzucały państwom wiodącą narrację, takich jak na przykład Unia Europejska, stąd liczne w monografiach odwołania do strategii rozwojowych a szczególnie do idei zrównoważonego rozwoju. Wielu badaczy wskazuje że globalizacja zwiększa potrzebę aktywności państwa a co za tym idzie konieczności wyznaczenia dla jego krajowych instytucji zakresów ich działania. Proces ten jest szczególnie widoczny w państwach postsocjalistycznych często słabo jeszcze wdrożonych w stosowanie demokratycznych i opartych na współrzędzeniu reguł sprawowania władzy. Turbulencja obserwowana w otoczeniu oraz rosnąca złożoność procesu gospodarowania wymaga stosowania coraz bardziej złożonych form regulacji co oznacza poszukiwanie doskonalenia działania instytucji regulujących życie społeczne gospodarcze i polityczne. Odnosząc się do ostatniego stwierdzenia recenzent podkreśla że problematyka podjęta ocenianej monografii jest istotna dla życia gospodarczego co wskazuje na dobrze ułożoną wrażliwość badawczą Wnioskodawczyni. Jednakże nie pozwalającym na wydanie równie przychylniej opinii dotyczącej uznania wskazanej monografii jako osiągnięcia naukowe predestynujące do osiągnięcia stopnia naukowego doktora habilitowanego w dyscyplinie nauk o zarządzaniu i jakości jest ocena przyjętych założeń badawczych oraz wykorzystany aparat metodyczny - daleki od optymalnych i wykorzystywanych do poszukiwań poznawczych w naukach o zarządzaniu i jakości. W zasadzie można byłoby zaryzykować stwierdzenie że opiniowana praca dotyczy budowania ekonomicznej teorii państwa w tych jego aspektach, które dotyczą realizacji postulatu organizacji bezpiecznej ekologicznie co na pewno jest trudne, a w zasadzie trudniejsze nawet niż budowanie teorii rynku bowiem państwo jest taką kategorią poznawczą w której formy i struktury muszą być dopasowane do historycznie ukształtowanych warunków danego kraju. Rola państwa w gospodarce jest centralnym zagadnieniem w polityce i w teoriach społecznych od wieków. Chociaż należy podkreślić, że często ekonomiści traktowali to zagadnienie - czyli państwo jako podmiot władzy - jako coś odrębnego od gospodarki np. w pracach Milтона Friedmana. W NEI państwo występuje zarówno jako instytucja organizująca, źródło zmian instytucjonalnych oraz kreator instytucji. W tej ostatniej wskazanej roli zadania państwa dotyczą dostarczania niezbędnych dóbr publicznych, w tym tworzenia ładu publicznego, ustanowienie egzekwowanie praw, ochrony uprawnień własnościowych, których częścią są prawo obywatelskie oraz gwarant stosowania zasad demokratycznych a w polityce. Nowoczesna ujęcie państwa wykorzystane w ocenianej monografii podkreśla znaczenie sieci relacyjnych kontaktów typu pryncypał – agent, których celem jest organizacja publicznego dobra poprzez odpowiednią alokację zasobów administracji i transakcje polityczne. Tutaj szczególną rolę powinny pełnić rozważania na gruncie teorii zarządzania publicznego. Autorka jednak odniosła się do tej kwestii zdawkowo, nie odnosząc się do krajowego i światowego dorobku zarządzania publicznego. Ponadto, sformułowanie tytułu monografii nie sygnalizuje problemu badawczego a wskazuje raczej na aspekty postulatywne kończące prowadzone rozważania.

Zacytowany poniżej cel (a w zasadzie cele) podjęcia badań ma/mają postać postulatu praktycznego a nie teoriopoznawczego. Autorka nie identyfikuje luki badawczej w teorii dyscypliny a wskazuje na szereg praktycznych uwarunkowań, które według niej ową lukę tworzą. W pracy awansowej argumentami za podjęciem badań są wyniki analizy literatury i dostrzeżona luka (brak mocy wyjaśniającej zachowania podmiotów w zasobie dotychczasowej wiedzy) w teorii dyscypliny, którą badania wypełniają (lub nie, jeśli falsyfikujemy założenia) a nie diagnozy dysfunkcji obserwowanych w praktyce organizacyjnej. Efekty diagnozy i wyniki uogólnionych obserwacji praktyki wspierają argumenty wydobyte z analizy literatury. Praktyka, – czyli rzeczywiste reguły i rutyny obserwowane w życiu organizacji i jej otoczeniu – jest tylko dopełnieniem i środowiskiem, w którym badania się prowadzi i na potrzeby, której formułuje się postulaty utylitarne nakierowane na sanację praktyk w obserwowanych/badanych organizacjach.

Dodatkowo należy zauważyć, że cel monografii jest wielokrotnie formułowany w różnym znaczeniowo zapisie i tak na s. 25 czytamy (...) *niniejsza książka jest przeznaczona dla osób zainteresowanych strukturami organizacyjnymi miast, jak i mechanizmami politycznymi i społecznymi w zarządzaniu obszarami miejskimi, z punktu widzenia bezpieczeństwa ekologicznego państwa. Intencją autorki było przedstawienie istoty zależności (relacji) zjawisk i procesów pomiędzy miastami, jako jednostkami organizacyjnymi. Wynikiem tych zależności jest bowiem obecna struktura polityczna i społeczna państwa, które jako organizacja powinno być bezpieczne ekologicznie. Zamiarem autorki było napisanie takiej książki, która spełniałaby wymogi literatury naukowej, przedstawionej językiem zrozumiałym również dla niespecjalistów*” a nieco dalej na s. 26 (...) *celem niniejszego opracowania jest wyznaczenie takich ram teoretycznych. Mniej jest ważne, czy ramy te pozwolą rozróżnić silną teorię od słabej lub model od teorii. Mniej jest również ważne, czy typologia jest właściwie oznaczona jako teoria lub czy siła teorii będzie zależna od tego, jak teoria będzie interesująca, poza tym, czy falsyfikowalność jest warunkiem koniecznym samego istnienia teorii. Pojęcie teorii rozumie się tu jako logiczny, systematyczny zbiór wyjaśnień, które zostały zweryfikowane (...), nieco dalej czytamy również (...) głównym celem niniejszej monografii jest pomoc w zrozumieniu znaczenia definicji bezpieczeństwa ekologicznego miasta, odpowiedzialności społecznej miasta, zrównoważonego rozwoju miasta i zarządzania środowiskowego miastem, na podstawie badań teoretycznych i empirycznych. Kontynuacją tego celu będzie podanie formalnej i kompleksowej definicji bezpieczeństwa ekologicznego państwa, podkreślającej aspekt środowiskowego rozwoju miast. Taki ustandaryzowany, spójny model państwa jako organizacji bezpiecznej ekologicznie będzie przydatny nie tylko do zdefiniowania terminu bezpieczeństwo ekologiczne państwa, w oparciu się na odpowiedzialności społecznej miast, zrównoważonym rozwoju miast i systemie zarządzania środowiskowego miastami. Model ten będzie również przydatny do zdefiniowania infrastruktury bezpieczeństwa ekologicznego odgrywającej podstawową funkcję w życiu współczesnych zbiorowości miejskich. Jest on pożytecznym punktem wyjścia do wykładu z zarządzania publicznego lub do zarządzania w administracji i pokrewnych przedmiotów, jak też do realizacji zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego i zleconych tym jednostkom (...).* Wobec wykazanego powyżej negowania zasad nauki, eklektycznego doboru teorii, braku poszanowania reguł metodycznych i innych niedostatków recenzent zadaje sobie pytanie o to po co Wnioskodawczyni podjęła starania o uznanie wyrażone przyznaniem stopnia dla swojej pracy w kanonie konkretnej dyscypliny naukowej? Przecież

to oznacza konieczność dostosowania się do panujących reguł warsztatowych, a tego w ocenianej pracy raczej nie ma. Nawet Picasso zanim został abstrakcjonistą malował niezwykle klasycznie, czego dowodem są dzieła malarskie tworzone w tzw. okresie błękitnym i różowym. Wracając do głównego wątku recenzent wskazuje, że sformułowany cel pracy (a w zasadzie liczne cele) można uznać za niepoprawny metodologicznie bowiem wszechobecna ogólnikowość i eklektyzm powoduje brak precyzji w ich/?jego brzmieniu. Idąc swoim tokiem myślenia Autorka wskazała na zależności pomiędzy różnymi zagadnieniami, aczkolwiek nie zostało przeprowadzone poprawne postępowanie badawcze, którego rezultatem byłby zaproponowany model badawczy. Brak precyzyjnie określonej ścieżki dojścia sprawia wrażenie, że wskazywanie konstruktów wykorzystywanych w akcie poznania odbywało się w sposób arbitralny – bo tak wynikało z obserwowanej praktyki. Brak precyzji występuje również w określeniu zakresu badań, które Autorka nazywa teoriiotwórczymi, co wydaje się określeniem nieco na wyrost, tym bardziej, że wcześniej potrzeba jednoznacznych teoretycznych ram dla opisu rzeczywistości organizacyjnej została przez Autorkę zanegowana.

Ciekawym (recenzent zaryzykowałby stwierdzenie mocno nowatorskim w stosunku do panujących standardów warsztatowych) jest zdanie wskazane jako „wiodąca” hipoteza. Recenzent przytacza w pisowni oryginalnej s. 26 (...) *przyjęto wiodącą hipotezę, że koncepcja państwa jako organizacji bezpiecznej ekologicznie opiera się na koncepcji miasta jako przedmiotu poznania – w przeciwieństwie do miasta jako narzędzia działania. W niniejszej pracy – jeśli nie zaznaczono inaczej – miasto (i jego region) jest więc zawsze rozumiane jako przedmiot poznania (...)*. Wskazane zdanie na pewno hipotezą nie jest bowiem nie jest metodycznie poprawne. To przypuszczenie, które Autorka – z bliżej nieznanego recenzentowi powodu – nazwała hipotezą. Nie można jej tj. postawionej przez Autorkę hipotezy zweryfikować w konsekwencji zastosowania ogólnie przyjętych w nauce o zarządzaniu i jakości metod badawczych. Hipoteza jest zdaniem opisującym oddziaływanie zjawisk (zdarzeń, cech) na inne zjawiska (zdarzenia lub cechy), którego logiczną wartość (prawdziwość albo fałszywość) ustalamy w naukowych badaniach empirycznych. Jak rozumiem zaproponowana przez Autorkę hipoteza wynika z dotychczasowych Jej obserwacji i doświadczeń, i opisują zauważane przez Nią związki między dającymi się zbadać faktami (zdarzeniami) – to po prostu zbiór przekonań, obiegowych opinii, potocznych sądów czy prawd pokutujących wśród osób związanych z danym typem działalności gospodarczej czy po prostu ludzkiej. Domniemanie recenzenta o praktycznych aspektach jako powodach prowadzonych wywodów wydaje się potwierdzać treść pierwszego akapitu autoreferatu, gdzie czytamy (...) *Intencją Autorki było przedstawienie w niniejszym autoreferacie pracy zawodowej – uczelnianej i pozauczelnianej – ponieważ jej rezultatem jest monografia pt. Zarys teorii państwa jako organizacji bezpiecznej ekologicznie w badaniach empirycznych. Monografia ta łączy zainteresowania naukowe autorki z jej doświadczeniem zawodowym. Autorka wykorzystwała bowiem praktycznie w monografii zdobytą wiedzę i doświadczenie. Co więcej, zamiarem autorki było napisanie takiej monografii, która spełniałaby wymogi literatury naukowej, lecz przedstawienie tej monografii językiem zrozumiałym również dla niespecjalistów (...)*. Wracając jednak do głównego toku narracji w przedstawianej opinii recenzent podkreśla, że jeżeli uznać racje Autorki do (!!!) mniej kategorycznego formułowania hipotez badawczych, tzn. ukrywania związków przyczynowo-skutkowych w przypuszczalnych, (czyli dostatecznie niepewnych) kierunkach (mam tu na myśli to, że

zjawisko A jest dodatnio/bądź ujemnie, czyli A w określonych sytuacjach wzmacnia albo osłabia B, to trzeba stwierdzić, że:

1. Formułowanie hipotez badawczych ma swoje miejsce w procedurze badawczej, a to oznacza, że jej istnienie ma jakiś sens teoriiotwórczy. Zatem naukowiec nie formułuje jakiegokolwiek zależności przyczynowo-skutkowej (np. jak bociany odlatują wcześniej to zima będzie długa), ale formułuje takie związki, które dotychczas nie są znane na gruncie nauki bo nie są badane, albo dotychczas nikogo nie zainteresowały. To oznacza również, że badane związki są ważne i istotne dla rozwoju teorii, (jako skutku wzbogacania wiedzy).

2. By uniknąć zarzutów bezpodstawności twierdzenia o ważności związków i ich dotychczasowym, nierozpoznaniu, wystarczy wskazać na powszechnie uznawaną zasadę ekonomizacji pracy naukowej, zaś w zakresie istotności dla badań – na zasadę brzytwy metodologicznej Ockhama.

3. Hipoteza badawcza powinna być na tyle precyzyjnie sformułowana, by w wyniku procesu badawczego (zazwyczaj w badaniach ilościowych, ale niekoniecznie wyłącznie) można było ją jednoznacznie uznać za potwierdzoną, bądź odrzuconą. Tu uproszczeniem bywa fałsyfikowanie hipotez badawczych, zaproponowane przez K. Poppera.

4. Warunkiem powodzenia w testowaniu hipotez, a zatem warunkiem sine-qua-non jednoznaczności w przypisaniu sformułowanej hipotezie kwantyfikatora prawda-falsz, jest dokładne sprecyzowanie podstawowych pojęć – co badacz ma obowiązek dokonać w części teoretycznej i wyjaśniającej podstawy metodyczne pracy.

Struktura pracy nie została podporządkowana rozwiązaniu problemu badawczego na gruncie nauk o zarządzaniu i jakości. Jednym z przyczyn tego niepowodzenia może być dominujący eklektyzm i brak konsekwentnego oparcia procesu badawczego oraz wnioskowania na gruncie nauk o zarządzaniu i jakości a zamiast tego sięganie do licznych podejść omawianych w innych niż wskazana dyscyplinach naukowych.

W ocenie monografii wskazanej jako dzieło należy pochylić się także nad zaproponowaną procedurą badawczą. Autorka wskazała, że s. 46 i następne (...) *programowanie badania polegało na określeniu ogólnych i szczególnych celów badania: tematu, zakresu podmiotowego i przedmiotowego, źródeł danych formami, terminami i częstotliwością ich zbierania, również rodzaju wynikowych informacji. Określenie badanej zbiorowości, jej rozmieszczenia i zmian, jakie zachodzą w czasie, było trudnym zadaniem (...).* Autorka przyjęła, że badana zbiorowość będzie obejmowała miast, które mają cechy (...) *wynikające z zaawansowanego rozwoju społecznego i gospodarczego tych miast (...)* a głównie (...) *miasta powinny prowadzić współpracę międzynarodową i dysponować szeroko wykorzystywaną cyfryzacją, ponieważ dopiero wówczas można uznać takie miasto jako inteligentne. Dodatkowo miasto powinno koncytować bezpośrednio lub potencjalne korzyści społeczno-gospodarcze ze środowiska naturalnego, zgodnie z ramami teoretycznymi i inicjatywami wspieranymi przez rząd, władze regionalne lub lokalne, na podstawie polityki rozwoju tych miast (...).* Do badania zakwalifikowano 18 miast. Jako źródła weryfikacji założeń badawczych wykorzystano (...) *Po pierwsze, prezentacje konferencyjne, recenzowane czasopisma, monografie i raporty o cechach uniwersyteckich, przemysłowych lub organizacyjnych (...)* *Po drugie, źródłem danych były „strategie rozwoju miast” regionalnych, w Polsce (...)* *Po trzecie, źródłem danych były programy ochrony środowiska miast re-gionalnych, w Polsce (...)* *Po czwarte, źródłem danych był krajowy „Rejestr EMAS – lista organizacji zarejestrowanych w systemie ekozarządzania i audytu” (...)* *Po piąte*

wreszcie, źródłem danych był kwestionariusz ankiety opracowany przez autorkę książki na temat „modelu zintegrowanego systemu ek zarzadzania (...). Zapoznanie się z opisem proponowanych badań jednoznacznie skłoniły recenzenta to sformułowania opinii o tym, że wskazana jako osiągnięcie naukowe monografia Ewy Jadwigi Lipińskiej pt. „Zarys teorii państwa jako organizacji bezpiecznej ekologicznie w badaniach empirycznych” opublikowana przez Oficynę Wydawniczą Politechniki Rzeszowskiej Rzeszów 2022 nie może zostać uznana jako podstawa do uzyskania stopnia naukowego doktora habilitowanego w dyscyplinie nauk o zarządzaniu i jakości. Analiza treści całej pracy prowadzi recenzenta ku nieodpartemu wrażeniu, że Autorka dość swobodnie operuje pojęciami czerpanymi z różnych dyscyplin naukowych, ze szczególnym uwzględnieniem ekonomii, przypisując im atrybuty typowe dla języka obiegowego a nie rygoru dyscypliny. Autorka monografii nie stosuje metodyki badawczej typowej dla nauk o zarządzaniu i jakości oraz nie potrafi formułować zamierzeń badawczych w rygorach typowych dla wskazanej dyscypliny.

Recenzent podkreśla, że monografia „Zarys teorii państwa jako organizacji bezpiecznej ekologicznie w badaniach empirycznych” opublikowana przez Oficynę Wydawniczą Politechniki Rzeszowskiej Rzeszów 2022 ma znaczący walor poznawczy i jest ciekawym studium popularyzującym szereg zagadnień, niestety nie może stanowić podstawy do nadania stopnia naukowego z uwagi ujawnione niedostatki warsztatu badawczego.

3.2. Pozostały dorobek naukowy

Drugim ustawowym kryterium brany pod uwagę w ocenie wniosku o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego jest ocena pozostałego dorobku naukowego Kandydata. Odnosząc się do pozostałego dorobku naukowego zaprezentowanego przez Wnioskodawczynię recenzent stwierdza, że zapoznał się z dorobkiem naukowym dr inż. Ewy Jadwigi Malinowskiej korzystając z zasobów Internetu. Nadesłany pendrive z dokumentacją nie zawierał takich danych. Chęć zapoznania się z dorobkiem Wnioskodawczyni wynikała z potrzeby wyrobienia sobie przez recenzenta opinii o tym, w jaki sposób Wnioskodawczyni wykorzystuje podstawy metodologiczne i metodyczne dyscypliny tj. zarządzanie i jakość w której aspiruje o stopień w prowadzonych przez siebie badaniach.

Recenzent niejednokrotnie w przygotowywanych opiniach powołuje się na myśli zawarte w eseju przygotowanym przez Jacka Szołtyśka Pułapki pracy naukowej - refleksje metodyczne („Organizacja i Kierowanie” nr 4 (174) 2016, ss. 11-26) odnoszącym się do zobiiektywizowanych podstaw przygotowywania recenzji prac naukowych, stąd i w obecnie przygotowywanej opinii również posłuży się odniesieniem do wskazanej pracy. Postępowanie mające na celu głębsze zapoznanie się z dorobkiem Wnioskodawczyni było konsekwencją potrzeby odniesienia opinii sformułowanej przez recenzenta w relacji do spojrzenia zaprezentowanego przez T. Sozańskiego a wyrażonego słowami (...) „Nauka jest szczególnego rodzaju wiedzą zobiiektywizowaną w postaci określonych wytworów, a także szczególnego rodzaju działalnością zbiorową ludzi, mniej lub bardziej zinstytucjonalizowaną, wytwarzającą taką wiedzę. Cel główny nauki to poszukiwanie wiedzy prawdziwej lub dobrze uzasadnionej o jakiejś dziedzinie rzeczywistości. Działalność naukotwórcza uczonych podlega określonym normom, które wskazują przede wszystkim warunki, jakie winny spełniać utwory.

Normy te określają także sposoby otrzymywania wiedzy naukowej” (Sozański T., Co to jest nauka, [w:] Nauka. Tożsamość i tradycja, J. Goćkowski, S. Marmuszewski (red.), Universitas, Kraków 1995).

W przytoczonym cytacie na szczególne podkreślenie zasługuje odwołanie się do pojęcia „normy”. Owa „norma” wskazuje badaczowi metodologiczne podstawy jego działalności prowadzącej się do efektywnego wzbogacania teorii poprzez stawianie właściwych problemów naukowych i konstruowanie naukowo trafnych rozwiązań prowadzących do wzbogacania wiedzy w dyscyplinie naukowej w której prowadzone są badania. Pojawia się w tym miejscu wręcz natrętna refleksja, iż badania naukowe mają prowadzić do tworzenia czegoś nowego co przyczyni się do wzbogacenia już istniejącego wglądu teoretycznego. Nie mogą prowadzić jedynie do porządkowania, opisywania i konkretyzowania „jakiejsz” organizacyjnej rzeczywistości albo służyć do tworzenia bytów ponad miarę w konsekwencji wykorzystania ułamkowych aspektów różnych koncepcji teoretycznych. Poznanie naukowe musi mieć swoją teoretyczną ramę silnie umiejscowioną w dotychczas opisanych w dyscyplinie teoriach a nie opierać się na projektowaniu bytu organizacyjnego w konsekwencji subiektywnie obserwowanej praktyki działania organizacji z którymi badacz współpracuje. To ostatnie wskazane podejście jest typowe do przygotowywania ekspertyz, ewaluacji, konsultingu, słowem prac, których jednoznacznym celem jest fotografia rzeczywistości organizacyjnej i – poprzez sformułowanie rekomendacji – dążenie do zarysowania ścieżek pozwalających na poprawę efektywności i skuteczności działania. Takie działanie jest niezwykle potrzebne, ale uznanie pracy badawczej czyli monografii/cykladu artykułów za spełniające kryteria niezbędne do uzyskania awansu naukowego opiera się na fundamencie teoretycznym i z niego ekstrapolacji a nie odwrotnie. Ze wskazanych powyżej dociekań badawczych (diagnoza stanu zastanego) nie wynika „tworzenie”, „wzbogacanie”, „odkrywanie” itd. Jak to wyjątkowo precyzyjnie określił T. Sozański: „(...) »Rozróżnienie między »opisem« a »teorią« nie daje się jednak przeprowadzić precyzyjnie. Wyjaśnienie zasługujące na miano teorii odznacza się nie tym, że czyni dane zjawisko subiektywnie »zrozumiałym«, lecz tym, że oferuje »opis zachowania« badanego obiektu czyniący zadość pewnym normom teoretyczności. (...)». I w tym miejscu wracamy do wskazanego powyżej pojęcia „normy”, które oznacza formalizację teorii, w której dokonywane są badania a nie eklektyczne posługiwanie się konstruktami już opisanymi, mylnie zakładając, że poprzez „wniesienie przyczynków” do dyscypliny naukowej w której aplikują o stopień lub tytuł tworzą przyrost teorii.

Analizę pozostałego dorobku Kandydatki recenzent rozpocznie od przytoczenia danych naukometrycznych, które świadczą o rozpoznawalności prac badacza w środowisku naukowym oraz o wpływie jego myśli na rozwój dyscypliny. Wymiarem przyrostu wiedzy może być liczba publikacji (w tym w języku obcym – preferowany jest j. angielski), liczba cytowań, wartość indeksu Hirscha, wartość Impact factor, wreszcie miejsce opublikowania pracy czy to w czasopiśmie punktowanym z listy Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego (A – lista filadelfijska, B, C) czy w wydawnictwach I lub II rzędu. Należy podkreślić, że nowa wiedza nie ma istotnego znaczenia dopóki nie zostanie zauważona przez innych badaczy i nie znajdą się w ich pracach do niej odniesienia.

Niestety dorobku dr inż. Ewy Jadwigi Malinowskiej nie można ocenić jako znany w środowisku naukowym zajmującym się dyscypliną zarządzanie i jakością, bowiem liczba cytowań Jej prac według bazy Google Scholar to 50 (+10 autocytowań), Indeks Hirscha

według tej samej bazy wynosi 4. Kandydatka nie ma ani jednej publikacji która posiada Impact Factor. Łącznie w latach 2007-2022 opublikowała 3 monografie samodzielne i 1 we współautorstwie, 35 rozdziałów w monografiach naukowych. Opublikowała także 21 samodzielnych i jeden we współautorstwie artykuły naukowe oraz redagowała 8 monografii naukowych.

Sięgając do wskazanej przez Kandydatkę bazy z której była pozyskana liczba cytowań możemy wyrobić sobie zdanie o dyfuzji myśli naukowej Kandydatki w środowisku badaczy. Powołane poniżej zostały tylko te publikacje, które miały 4 i więcej cytowani, w tym autocytowania.

Publikacje opublikowane przed uchwałą o odmowie nadania stopnia doktora habilitowanego nauk technicznych w dyscyplinie inżynieria środowiska tj. do 2015 roku:

- 15 cytowań - Powódź 2010–przyczyny i skutki / Flood 2010-causes and effects Lipińska, Ewa Jadwiga Biblioteka Monitoringu Środowiska. WIOŚ Rzeszów, publikacja z 2011 roku
- 6 cytowań Miejsca naturalnego wypływu ropy naftowej i emisji gazu ziemnego na Podkarpaciu EJ Lipińska i iETW. Czasopismo Komisji TIW PAN. Kraków publikacja z 2010 roku
- 6 cytowań - Rozmieszczenie i wpływ na środowisko emisji ze złóż substancji węglowodorowych współwystępujących ze złożami wód mineralnych w gminie Iwonicz-Zdrój / Distribution and impact on ... EJ Lipińska Stowarzyszenie Naukowe Przestrzeń Społeczna i Środowisko publikacja z 2013 roku
- 4 cytowania - The hydrocarbon impurity of mineral waters and soils in Iwonicz-Zdrój EJ Lipińska Management Systems in Production Engineering, 32-38, publikacja z 2012 roku
- 4 cytowania - Preparations for the road transport logistics of hazardous materials on the example of Border Podkarpacki EJ Lipińska Infrastructure And Ecology of Rural Areas 2, 203-213 publikacja z 2010 roku
- 4 cytowania - Ocena wpływu wyrobisk górniczych początków górnictwa naftowego (kopanek) na środowisko. Umowa nr 3372 EJ Lipińska, S Rymar, B Rajchel, M Malinowski Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, publikacja z 2010 roku
- 4 cytowania - Miejsce samorządu gminnego w europejskim systemie gospodarki odpadami EJ Lipińska Infrastruktura i ekologia terenów wiejskich, Czasopismo Komisji Technicznej ... publikacja z 2008 roku

Publikacje opublikowane po 2015 roku: d 2016 roku:

- 6 cytowań - Koncepcja ekozarządzania miastami w kontekście zrównoważonego rozwoju i odpowiedzialności społecznej. socialspacejournal. eu, 21 (1), 117-135 EJ Lipińska publikacja z 2021 roku
- 4 cytowania - Koncepcja ekozarządzania miastami w kontekście zrównoważonego rozwoju i odpowiedzialności społecznej E Lipińska Przestrzeń Społeczna / Sociale Space, 117-135 publikacja z 2021 roku.

Pozostałe prace są cytowane 2 lub 1 razy, w tym autocytowania.

Recenzent zwraca uwagę na trudność uznania za dorobek w dyscyplinie nauk o zarządzaniu i jakości znaczącej liczby wymienionych prac (jak wskazano wcześniej korzystając z zasobów Internetu recenzent zapoznał się z częścią z nich).

Następnym aspektem, który powinien być podniesiony w opinii na temat dorobku to wydawnictwa, w których prace były publikowane. Oczywiście każde wydawnictwo ma swoją renomę i swój segment rynku na którym funkcjonuje, ale aspirując do uzyskania stopnia doktora nauk musimy brać pod uwagę konieczność przedstawiania naszego punktu widzenia szerszemu grono naukowców działających w dyscyplinie, w której wnioskujemy o uznanie naszych prac, co oznacza publikowanie prac w głównym obiegu naukowym. I tak w odniesieniu do wykazanych w dokumentacji dorobku monografii, oficynami wydawniczymi był Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Rzeszowie, Stowarzyszenie Naukowe Przestrzeń Społeczna i Środowisko w Rzeszowie oraz Wyższa Szkoła Zawodowa w Krośnie. Monografia uznana jako dzieło została scharakteryzowana w innym punkcie opinii.

Rozdziały w monografiach były publikowane przez takie instytucje jak: Wydawnictwo Politechniki Rzeszowskiej, Uniwersytet Rzeszowski, Wydawnictwo Muzeum Regionalnego im. A. Fastnachta, Związek Gmin Turystycznych Pogórza Dynowskiego, Uniwersytet Lubelski, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Rzeszowie PAN oddział w Krakowie, Polskie Zrzeszenie Inżynierów i Techników Sanitarnych, Centrum Badań i Dozoru Górnictwa Podziemnego sp zoo, KUL, Politechnika Radomska Akademia Pomorska, Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu w Krakowie.

Artykuły wskazane w wykazie dorobku były opublikowane w takich czasopismach jak: „Przestrzeń Społeczna”, „Lviv University”, „Journal of Ecological Engineering”, „Górnictwo i Geologia”, „Kwartalnik Prawo i Środowisko”, „Studia i Prace Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie”, „Ekonomika i Organizacja Przedsiębiorstwa”.

Recenzent uważa, że aspirując do stopnia doktora habilitowanego w naukach o zarządzaniu i jakości należy zamieszczać swoje rozważania w monografiach, które wydają uczelnie ekonomiczne i oficyny wydawnicze znane na rynku jako wydające prace w dyscyplinie zarządzanie i jakość oraz ekonomia i finanse.

Wśród wszystkich wskazanych prac Kandydatki tylko 4 są opublikowane w języku obcym – angielskim lub rosyjskim. Oceniając zawartość treściową publikacji (3 monografii, 35 rozdziałów w monografiach oraz 22 artykułów naukowych - pod kątem wykorzystania w badaniach instrumentarium typowego dla nauk o zarządzaniu i jakości - wykazanych w dorobku za lata 2007-2022 trudno zakwalifikować je jako prowadzone w dyscyplinie zarządzanie i jakość.

Reasumując recenzent nie uznaje przedstawionego pozostałego dorobku Wnioskodawczynie za wystarczający do nadania stopnia naukowego doktora habilitowanego w zakresie nauk o zarządzaniu i jakości.

3.3. Aktywność międzynarodowa

Trzecim ustawowym kryterium do uzyskania stopnia naukowego doktora habilitowanego jest aktywność naukowa realizowana w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej. Analizując dostarczoną dokumentację należy stwierdzić, że Wnioskodawczynie nie spełnia wskazanego ustawowego kryterium.

W zestawieniu dorobku znajdujemy informację o odbyciu 3 dniowej wizyty studyjnej, w charakterze eksperta ochrony środowiska czyli była to wizyta o charakterze praktycznym a nie naukowym (... *Wizyta studyjna w Norweskiej Agencji Środowiska w Oslo w ramach Funduszu Współpracy Dwustronnej w związku z realizacją Programu Operacyjnego PL03 „Wzmocnienie monitoringu środowiska i działań kontrolnych”*. Tematem było monitorowanie zagrożeń dla środowiska związanych z postępowaniem z odpadami medycznymi i weterynaryjnymi. Celem było poznanie dobrych praktyk norweskich w zakresie postępowania z odpadami medycznymi i weterynaryjnymi, zapoznanie się z norweskimi regulacjami prawnymi i obowiązkami Norweskiej Agencji Środowiska w zakresie odpadów medycznych i zakaźnych, z problematyką ich transportu, norweskimi procedurami postępowania z takimi odpadami (wizyta w szpitalu w Oslo), a także z systemem do ich obróbki (spalarnia odpadów Klemetsrud). Organizator: Ministerstwo Środowiska, Główny Inspektor Ochrony Środowiska w Warszawie i Norweska Agencja Środowiska w Oslo. Czas trwania: od 21 do 24 września 2015 r....).

Do dorobku w zakresie aktywności międzynarodowych można zaliczyć i pozytywnie ocenić podejmowanie prac w charakterze recenzenta w czasopiśmie *Environmental Earth Sciences*, dawniej *Environmental Geology* (ENGE) – 5 wykonanych recenzji, *International Journal of Environmental Science and Technology* (JEST) 2 wykonane recenzje, *Environmental Monitoring and Assessment* (EMAS), 35 wykonanych recenzji.

Kandydatka wykazuje w dorobku również uczestnictwo w programach europejskich lub innych programach międzynarodowych wskazując, że uczestniczyła w pracach Programu Operacyjnego *Wzmocnienie monitoringu środowiska oraz działań kontrolnych*, finansowany ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2009-2014. Okres trwania projektu 2012-2014. Tytuł projektu *Monitoring efektów realizacji Projektu PL0100 „Wzrost efektywności działalności Inspekcji Ochrony Środowiska na podstawie doświadczeń norweskich”*. Charakter uczestnictwa: członek Komitetu Sterującego w celu wzmocnienia nadzoru nad pracą osób zaangażowanych w prace nad realizacją Projektu na podstawie Decyzji Nr 31/2012 Głównego Inspektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 9 sierpnia 2012 r. w sprawie powołania zespołu ds. realizacji Projektu. Niestety ani typ programu ani zajmowana w nim pozycja nie może zostać zakwalifikowana jako dorobek na polu naukowym odnoszącym się do działań ogniskujących się wokół rozwoju teorii dyscypliny zarządzania i jakości.

W dokumentacji wykazano także czynne z referatem uczestnictwo w 2 konferencjach międzynarodowych (Lipińska E. J., 2015: *Oil and gas mining on areas of the communes with the status of health resort in Subcarpathian Province, Poland*. Organizer: University of Aberdeen. Third International Symposium on Energy Challenges & Mechanics Towards a Big Picture. Aberdeen, Scotland, United Kingdom, 7-9 July. Conference venue: Aberdeen oraz Lipińska E. J., 2014: *Karpackie zasoby substancji węglowodorowych Polski i Ukrainy*. Międzynarodowa Konferencja Naukowa nt. *Funkcjonowanie ekosystemów naturalnych i antropogenicznych w rejonie Karpat*. Organizator: Uniwersytet Pedagogiczny w Drohobyczu w ramach realizacji programu *Integracja środowisk naukowych obszaru pogranicza polsko-ukraińskiego* IPB.03.01.00-18-629/11-00. Miejsce konferencji: trasa terenowa konferencji Drohobycz-Truskawiec-Stryj-Urycz-Schodnica) oraz 1 udział w konferencji w Mediolanie bez referatu..

Konkludując, biorąc pod uwagę powyższe uwidocznione w przesłanej dokumentacji do wniosku o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego informacje, stwierdzam, że Wnioskodawczyni **nie wykazała się zadowalającą aktywnością naukową** realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej, w rozumieniu art. 219 ust. 1 pkt. 3 Ustawy.

4. Informacje dodatkowe

W przedłożonej do oceny dokumentacji zostały również zawarte informacje i osiągnięcia wykraczające poza kryteria ustawowe określone w art. 219 ust. 1 Ustawy. Recenzent enumeratywnie wskazuje wykazane obszary aktywności Wnioskodawczyni:

- Osiągnięcia projektowe, konstrukcyjne, technologiczne: 2 sprawozdania z realizacji badań własnych w uczelniach w których Kandydatka była zatrudniona (Lipińska E. J., Rymar S., Topolski K., Kustroń-Mleczak P., Rajchel B., 2013: Sprawozdanie merytoryczne z wykonania projektu badawczego własnego o numerze rejestracyjnym N N525 252840. Tytuł osiągnięcia: Ocena wpływu naturalnej migracji przypowierzchniowej substancji węglowodorowych na warunki eksploatacji wód mineralnych w uzdrowiskach na przykładzie Iwonicza-Zdroju. Miejsce realizacji: Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Krośnie. Lipińska E. J., Rymar S., Rajchel B., Malinowski M., 2011: Sprawozdanie merytoryczne, z wykonania projektu badawczego własnego. Tytuł osiągnięcia: Ocena wpływu wyrobisk górniczych początków górnictwa naftowego (kopanek) na środowisko. Miejsce realizacji: Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Krośnie). W opinii recenzenta wskazana tematyka badań nie mieści się w dyscyplinie nauk o zarządzaniu i jakości.
- Wystąpienia na krajowych lub międzynarodowych konferencjach naukowych lub artystycznych, z wyszczególnieniem tytułów głoszonych wykładów. Łącznie wykazano udział z referatem w 48 konferencjach realizowanych przez takie podmioty jak (w kolejności alfabetycznej Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie; Akademia Pedagogiczna im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie; Burmistrz Brzozowa i Muzeum Regionalne im. Adama Fastnachta w Brzozowie; Centrum Badań Azjatyckich Akademii Finansów i Biznesu Vistula; Centrum Badań i Dozoru Górnictwa Podziemnego Sp. z o.o. w Łędzinach i Instytut Ekologii Terenów Uprzemysłowionych w Katowicach; Politechnika Śląska w Gliwicach; Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie; Instytut Stosunków Międzynarodowych Państwowej Wyższej Szkoły Techniczno-Ekonomicznej im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu i Państwowa Akademia Nauk Ukrainy - Instytut Badań Regionalnych we Lwowie; Katolicki Uniwersytet Lubelski w Lublinie; Komisja Technicznej Infrastruktury Wsi Polskiej Akademii Nauk, Oddział w Krakowie, Katedra Inżynierii Sanitarnej i Gospodarki Wodnej Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie, Zespół Technicznej Infrastruktury Wsi z Instytutu Inżynierii Rolnej i Informatyki Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie; Lwowski Uniwersytet Narodowy imienia I. Franki Wydział Stosunków Międzynarodowych, Centrum Bezpieczeństwa Międzynarodowego i Partnerstwa, Instytut Studiów Międzynarodowych

Uniwersytetu Wrocławskiego Konsulat Generalny RP we Lwowie, Lwowska Obwodowa Państwowa Administracja, Lwowska Rada Miejska; Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Krośnie, Stowarzyszenie Consensus i Młodzieżowy Dom Kultury w Jaśle; Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Krośnie; Państwowy Instytut Geologiczny, Państwowy Instytut Badawczy i Laboratorium Hydrogeologiczne i Geologiczno-Inżynierskie; Politechnika Radomska; Politechnika Rzeszowska; Polskie Zrzeszenie Inżynierów i Techników Sanitarnych Oddział Wielkopolski; Starostwo Powiatowe w Strzyżowie i Klaster Jakości Życia *Kraina Podkarpacie*; Stowarzyszenie EKO-PAK w Warszawie; Stowarzyszenie Naukowe Przestrzeń Społeczna i Środowisko; University of Aberdeen. Third International Symposium on Energy Challenges & Mechanics Towards a Big Picture. Aberdeen, Scotland, Wielka Brytania; Uniwersytet Pedagogiczny w Drohobyczu; Uniwersytet Rzeszowski; Związek Gmin Turystycznych Pogórza Dynowskiego). Prezentowane referaty w znaczącej większości wskazanych tytułów nie odnoszą się do problematyki typowej dla nauk o zarządzaniu i jakości).

- Wykaz udziału w komitetach organizacyjnych i naukowych konferencji krajowych lub międzynarodowych, z podaniem pełnionej funkcji – łącznie 6 rekordów. Wnioskodawczymi pełniła funkcje przewodniczącej lub członka komitetu organizacyjnego.
- Wykaz uczestnictwa w pracach zespołów badawczych realizujących projekty finansowane w drodze konkursów krajowych lub zagranicznych, z podziałem na projekty zrealizowane i będące w toku realizacji, oraz z uwzględnieniem informacji o pełnionej funkcji w ramach prac zespołów. W dokumentacji znajduje się informacja o pełnieniu funkcji Przewodniczącej Komisji Rewizyjnej Stowarzyszenia Naukowego Przestrzeń Społeczna i Środowisko; członka komitetu Polskiego Komitetu Geologii Inżynierskiej i Środowiskowej oraz Narodowej Rady Ekologicznej.
- Wykaz udziału w zespołach badawczych, realizujących projekty inne niż określone w pkt. II.9. Wykazano 18 rekordów obejmujących aktywności profesjonalne takie jak prace badawcze, eksperckie, konsultingowe oraz uczestniczenie w grupach powołanych dla oceny potrzeb szkoleniowych, zespołach do spraw identyfikowania obszarów wsparcia ze środków europejskich, ocenianiu wniosków konkursowych, zespołach do spraw współpracy z zagranicznymi podmiotami oraz uczestnictwo w Narodowym Programie Foresight POLSKA 2020.
- Kandydatka uczestniczyła także w zespołach oceniających wnioski o finansowanie badań, nagród naukowych i innych konkursach (3 rekordy) realizując na zlecenie Kancelarii Prezesa Rady Ministrów i Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie projekty mające na celu optymalizację funkcjonowania podmiotów odpowiedzialnych za efektywną działalność w zakresie ochrony Środowiska.
- Wnioskodawczyni była aktywna w zakresie współpracy z sektorem gospodarczym poprzez nawiązywanie i podpisywanie umów o współpracy z

takimi podmiotami jak Wojewoda Podkarpacki, Caritas Diecezji Rzeszowskiej, Zakładem Karnym w Uhercach.

- Kandydatka nie ma praw własności przemysłowej, patentów krajowych lub międzynarodowych wskazuje jednakże na wdrożenia technologii, które są efektem jej prac podejmowanych w ramach zleceń otrzymanych od Kancelarii Prezesa Rady Ministrów i Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie (wykazanych w opinii przez recenzenta powyżej).
- Pozostałe wykazane aktywności to przygotowanie raportów (1) opinii (4) kart modułu przedmiotów (12), udział w zespołach eksperckich i konkursowych (9) prowadzenie wykładów dla różnych podmiotów (11), promowanie prac dyplomowych w ramach Politechniki Rzeszowskiej (8), recenzowanie prac dyplomowych w ramach Politechniki Rzeszowskiej (13), promowanie prac dyplomowych w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Krośnie (46) oraz przygotowanie recenzji prac dyplomowych w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Krośnie (50).

Przedstawiony dorobek około naukowy, w tym aktywności organizacyjne, należy ocenić pozytywnie wskazując, że na polu działalności praktycznej Kandydatka osiąga pozytywne rezultaty i jest rozpoznawalna jako urzędnik i organizator działalności podmiotów publicznych zajmujących się szczególnie ochroną środowiska.

Poza sformułowanymi powyżej opiniami na temat aktywności Kandydatki recenzent wskazuje także, że aktywności na rzecz kształcenia kadry naukowej polegająca na pełnieniu przez Wnioskodawczynię funkcji opiekuna lub promotora pomocniczego nie zostały wykazane w przedstawionym dorobku.

Recenzent podkreśla pozytywną opinie sformułowaną na temat zaangażowania w działalność praktyczną, w tym na polu gospodarczym i dydaktycznym, ale jednoznacznie wskazuje, że te aktywności nie stanowią ważnego element uzupełniającego dorobek pracownika naukowego, który czyni starania o uzyskanie statusu samodzielnego pracownika nauki, zatem wydana pozytywna opinia nie ma znaczenia dla oceny naukowej wartości przedstawianego przez Kandydata dorobku badawczego.

4. Konkluzja

Po wnikliwej analizie całości dorobku naukowego dr inż. Ewy Jadwigi Lipińskiej recenzent uważa, **że nie można uznać**, iż podstawowe kryteria określone w art. 219 ust. 1 pkt 2 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2021 r., poz. 478 z późn. zm.), zostały spełnione w stopniu wystarczającym, bowiem:

- Kandydatka posiada stopień doktora – tym samym spełnia warunek określony w art. 219 p. 1 ust. 1 Ustawy;
- Wskazane osiągnięcia naukowe Kandydatki **nie wypełniają warunku** określonego w art. 219 p. 1 ust. 2 lit. b Ustawy;
- Aktywność naukowa – przedstawiona w dokumentacji dorobku Kandydatki - realizowana w więcej niż jednej uczelni, w szczególności zagranicznej **nie spełnia**

kryterium istotnej aktywności naukowej w stopniu wystarczającym. Tym samym nie został spełniony warunek określony w art. 219 p. 1 ust. 3 Ustawy;

W związku z powyższymi sformułowanymi stwierdzeniami i zastrzeżeniami odnoszącymi się do uwzględnionych w Ustawie z dnia 20 lipca 2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2021 r., poz. 478 z późn. zm.) oraz dodatkowych obszarów aktywności Kandydatki wyrażam negatywną opinię w sprawie nadania dr inż. Ewie Jadwidze Lipińskiej stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauk o zarządzaniu i jakości.

20. 12. 2023

Edyta Figas-Lipińska - dr hab.